Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XVI. Kraków, dnia 4 listopada 1933 Nr. 37.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43
Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 23
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Jakie skutki prawne pociąga za sobą powołanie pracownika do czynnej służby wojskowej.

W D. U. Nr. 60, poz. 455 z r. 1933 ogłoszono jednolity tekst ustawy o **powszechnym obowiązku wojskowym.** § 68 tegoż normuje wpływ służby wojskowej na umowę o pracę. Postanowienia te niezmiernie ważne dla pracodawców obejmują następujące postanowienia:

1) Z powodu powołania do czynnej służby wojskowej, jakoteż w czasie między chwilą powołania a odbycia tej służby **umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana, ani rozwiązana,** o ile stosunek służby w chwili powołania trwał nieprzerwanie conajmniej sześć miesięcy.

2) Z powodu powołania do **ćwiczeń** i do służby wojskowej w razie mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa, jakoteż w czasie pomiędzy chwilą powołania a chwilą odbycia tych ćwiczeń, względnie służby, umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana.

3) Umowy, **sprzeczne** z powyższemi postanowieniami, oraz umowy przewidujące w związku z odbywaniem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych, są z mocy samego prawa **nieważne.**

Postanowień ust. 1 do 3 nie stosuje się, jeżeli:

a) umowa o pracę ulega — w okresie między powołaniem a odbyciem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych — rozwiązaniu wskutek **upływu czasu**, na który została zawarta, albo wskutek ukończenia roboty, dla której wykonania ją zawarto;

b) zakład pracy lub oddział zakładu pracy, do którego pracownik po odbyciu służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych powraca już **nie istnieje;**

c) zakład pracy albo oddział zakładu pracy, do którego pracownik po odbyciu służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych powraca, zmienił całkowicie technikę produkcji, przez co te rodzaje pracy, do których dany pracownik był używany, nie są już wykonywane;

d) umowę o pracę można rozwiązać z winy pracownika;

e) pracownik bez ważnych powodów nie stawił się do pracy przed upływem dwóch tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych;

f) pracownik w czasie służby wojskowej, lub ćwiczeń wojskowych był prawomocnie skazany za przestępstwo z chęci zysku, albo na karę ponad 3 miesiące pozbawienia wolności.

Istniejące przepisy prawne normują, czy i o ile osobom, pozostającym w stosunku służbowym, powołanym do służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych, służy w czasie tej służby **prawo do wynagrodzenia.**

Z chwilą wejścia w życie noweli do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym zaszły w dotychczasowym stanie prawnym następujące zmiany:

1) **przestały obowiązywać** art. 10 punkt e) rozporządzenia o umowie o pracę robotników i art. 25 punkt 5 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych, dotyczące rozwiązania umowy o pracę w razie wcielenia pracownika jako poborowego do służby czynnej w wojsku stałem;

2) zamiast uchylonych wymienionych wyżej przepisów zaczęły obowiązywać przepisy art. 68 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w podanej wyżej redakcji;

3) obowiązują nadal przepisy art. 11 rozporządzenia o umowie o pracę robotników i art. 29 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych, zabraniające rozwiązywania umowy o pracę w razie powołania pracownika na ćwiczenia wojskowe (zgodne z postanowieniami art. 68 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym);

4) obowiązuje nadal przepis art. 19 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych, zapewniający pracownikowi prawo do **wynagrodzenia w ciągu 3 miesięcy** w razie niemożności pełnienia przez pracownika obowiązków wskutek powołania go na **ćwiczenia** wojskowe rezerwy (co odróżnić należy od czynnej służby wojskowej).

Z zacytowanych wyżej zmian w rozporządzeniach o umowie o pracę wpływają następujące konsekwencje:

a) **Prawo do wynagrodzenia:**

Art. 68 **nie normuje kwestji wynagrodzenia** pracownika w czasie trwania ćwiczeń wojskowych i służby wojskowej, lecz odsyła do obowiązujących przepisów.

Przepisy obowiązujące w tej mierze są zawarte w rozporządzeniach o umowie o pracę robotników i pracowników umysłowych. Rozporządzenia te **nie przewidują obowiązku wypłacania wynagrodzenia za czas służby wojskowoj** (nie ćwiczeń). Natomiast rozporządzenie o umowie o pracę pracowników umysłowych w art. 19 zawiera postanowienie, iż pracownik zachowuje przez 3 miesiące prawo do wynagrodzenia w razie niemożności pełnienia swych obowiązków wskutek powołania go do **ćwiczeń wojskowych rezerwy.** Rozporządzenie o umowie o pracę robotników postanowienia takiego nie zawiera.

(Ciąg dalszy na str. 11-tej)

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVI. Kraków, dnia 4 listopada 1933 Nr. 37.

Treść numeru :

Delegaci Komitetu Pomocy uchodźcom wręczyli kupcom do rozsprzedaży 1.000 biletów a 1 zł. na **koncert synagogalny**, który odbędzie się dnia 4-go listopada 1933 roku. Zwracamy się do kupiectwa z prośbą o przeprowadzenie rozsprzedaży otrzymanych biletów, tak aby kupiectwo krakowskie przyczyniło się pośrednio do zdobycia na rzecz ofiar hitleryzmu kwoty 1.000 zł.

Obniżka stopy dyskontowej Banku Polskiego nie obchodzi handel.

Niewolnicze naśladowanie wzorów i nawet toku myślenia zagranicy w sprawach ekonomicznych daje nam często powód do przypuszczeń, jakoby zmiany w stopie procentowej naszej instytucji emisyjnej pozostawały w jakimkolwiek związku z kosztem kredytu w kraju. Przedostatnia zmiana stopy dyskontowej Banku Polskiego wywołała właśnie taką dyskusję. Rzecznicy obniżenia stopy dyskontowej przez Bank Polski, opierając się o zjawiska i doświadczenia zagraniczne, wskazywali na doniosłość tego kroku, obiecując sobie wielkie korzyści dla całokształtu naszego życia gospodarczego. Bank Polski, — mawiano, — jest czynnikiem miarodajnym dla całego polskiego rynku kredytowego, wobec czego polityka dyskontowa tej instytucji musi zaważyć na losach i kierunku kredytu w Polsce.

Gdyby wszyscy ci, którzy reprezentowali to stanowisko, ograniczyli swe spostrzeżenia do terenu zagranicznego, wówczas niewątpliwie mieliby rację. Ale ekonomiści zapoznają fakt, że Polska jest obecnie jedynym — poza Rosją sowiecką i może w pewnej mierze Włochami, krajem o tak głęboko posuniętej etatyzacji aparatu bankowego. Mimo to, a może właśnie dlatego, istnieje u nas olbrzymi rynek kredytu niezorganizowanego t. j. pozabankowego. Wielka część tych gałęzi życia gospodarczego, dla których kredyt w bankach państwowych jest zamknięty, korzysta z usług tego niezorganizowanego rynku kredytowego, który częściowo stosuje się do ustawy o lichwie pieniężnej częściowo zaś lichwę tę odpowiednio eksploatuje dla doliczenia sobie momentu ryzyka stwierdzenia przekroczenia ustawy do kalkulacji odsetek przy udzielaniu kredytu...

Bank Polski obniżył ostatnio stopę dyskontową z 6 proc. do 5 proc. Jest to już drugie obniżenie stopy procentowej Banku Polskiego od października 1930 roku, kiedy Bank Polski stosował stopę 7 i pół procent.

Jak już zauważyliśmy, po każdem obniżeniu stopy dyskontowej przez naszą instytucję emisyjną mno-

żą się w Polsce głosy, oceniające ten krok Banku Polskiego, jako zdarzenie o olbrzymiej doniosłości dla polskiego rynku kredytowego. Podkreśliliśmy już, że nie należy korzystnych dla niektórych państw posunięć w zakresie stopy dyskontowej klasyfikować jako równie korzystnych dla Polski. Dlaczego?

Dlatego, że Bank Polski nie jest, w przeciwieństwie do wszystkich innych instytucyj emisyjnych zagranicą, **nie jako ostatnią instancją w sprawach kredytowych, lecz instancją pierwszą.** Zagranicą zwracają się do instytucji emisyjnej wszyscy ci, **którzy nie mogą otrzymać kredytu w bankach prywatnych.** Kredyt w bankach prywatnych jest tańszy i dogodniejszy, aniżeli w instytucji emisyjnej, dlatego też zainteresowanie pożyczkobiorców zwraca się **przedewszystkiem ku bankowości prywatnej.** Dopiero po odmowie udzielenia kredytu przez banki prywatne, zwraca się reflektant o kredyt do instytucji emisyjnej, gdzie otrzymuje kredyt, oczywiście z zachowaniem pewnych norm, gwarantujących jego ściągalność. Naturalnie, że **stopa procentowa od kredytu prywatnego jest znacznie niższa, aniżeli stopa instytucji emisyjnej.** W ten sposób, instytucja emisyjna występuje na rynku kredytowym tylko w bardzo nieznacznym stopniu, natomiast w chwilach szczególnie trudnych dla rynku kredytowego, **instytucja emisyjna stanowi rezerwoar dla bankowości prywatnej.** Gdy zatem bank emisyjny obniży stopę procentową, wówczas wszystkie inne banki muszą też to uczynić, pod groźbą utraty swej zdolności konkurencyjnej na rzecz banków prywatnych. Gdyby bowiem banki tego nie uczyniły, wówczas kredytobiorcy zwracaliby się o kredyty do banku emisyjnego, który obniżył koszt kredytu.

Natomiast w Polsce jest odwrotnie. U nas najniższą stopę procentową posiada Bank Polski. Z natury rzeczy **zatem w kierunku polskiej instytucji emisyjnej kieruje się całe zainteresowanie pożyczkobiorców, chcących otrzymać najtańszy kredyt.** Banki prywatne posiadają stopę procentową o kilkadziesiąt procent wyższą, aniżeli Bank Polski. Otrzymanie kredytu w Banku Polskim należy zatem do przywileju, dającego bardzo wielkie korzyści gospodarcze. **Kto zatem skorzysta z obniżenia stopy procentowej w Banku Polskim? Ci nieliczni interesenci, dla których kredyt ten jest otwarty.**

Czy banki prywatne pójdą w ślad Banku Polskiego i obniżą stopę procentową od udzielanych kredytów? Nie wyobrażamy sobie, aby banki mogły się w tej chwili zdobyć na taki krok. Obniżka stopy procentowej od udzielanych kredytów **jest zawsze wynikiem zwiększonej płynności na rynku finansowym.** Czy o zwiększeniu tej płynności możemy w tej chwili mówić? Zdaje się, że wszystko przemawia raczej za tem, że nietylko **nie** zwiększyła się płynność na polskim rynku pieniężnym, ale, że wręcz nastąpiło **zaostrzenie deflacji o** wyniku o wyniku odciągnięcia od życia gospodarczego poważnych, jak na stosunki polskie, kapitałów na rzecz Pożyczki Narodowej. Jeżeli Bank **Polski obniżył stopę procentową, to zdaniem naszem,** chciał niejako **zamanifestować chęć rozluźnienia tej deflacji, względnie zapobieżenie jej pogłębieniu przez przyjście życiu gospodarczemu z pomocą w drodze obniżenia kosztu kredytu dyskontowego.** Kierownicy Banku Polskiego zapominają jednak, że z obniżenia stopy procentowej skorzystają ci nieliczni, dla których kredyt ten jest dostępny. Nastąpi zatem nic innego, jak tylko powiększenie przywilejów, dla już dotychczas uprzywilejowanych.

Gdyby Banki prywatne musiały, w drodze nacisku administracyjnego obniżyć w obecnej chwili koszt kredytu, wówczas musiałoby nastąpić zmniejszenie się działalności kredytowej na terenie bankowym, a zatem przeniesienie się operacyj kredytowych na teren kredytu ulicznego, gdzie „grasuje“ potworna wprost stopa procentowa. Zaznaczającej się już obecnie zwiększonej fali deflacyjnej nie złagodzimy przez sztuczne środki potanienia kredytu, nie odpowiadające **faktycznemu układowi stosunków na naszym rynku** kredytowym, lecz przez dostosowanie wszystkich elementów naszego gospodarstwa społecznego do zmienionych warunków kryzysowych. O postulat ten walczy już od szeregu lat cała postępowa część naszego społeczeństwa — bezskutecznie.

Jeszcze jedno. W roku 1928 udział handlu w portfelu wekslowym Banku Polskiego wynosił jeszcze blisko 40 proc. W r. 1931 udział ten spadł do 17 proc., zaś w r. 1932 osiągnął poziom 13 proc. Statystyki za rok 1933 nie posiadamy jeszcze. Przypuszczamy jednak, że w roku bieżącym zaznaczył się dalszy spadek kredytu Banku Polskiego, udzielonego handlowi. Zaznaczyć należy, że w tym samym czasie udział rolnictwa w kredycie Banku Polskiego wzrósł znacznie. — Wszystko to działo się w tym czasie, gdy podkreślano kompletne bankructwo gospodarcze i finansowe polskiego rolnictwa. O bankructwie tym Bank Polski jakoś nie wiedział. **Natomiast odgrodził się, jak od trędowatego od handlu, uważając tę gałąź gospodarstwa społecznego widocznie za zupełnie beznadziejną,** zmniejszając „langsam aber sicher“ kredyty handlowi, o jaskrawem przeciwieństwie do poglądu i taktyki władz podatkowych, które uważają handel za niewyczerpaną kopalnię złota...

Tam gdzie trzeba, jest rolnictwo zbankrutowane, (władze skarbowe), zaś tam, gdzie trzeba, jest rolnictwo najzdrowszą gałęzią życia gospodarczego (banki państwowe). I odwrotnie: dla władz skarbowych jest handel najlepiej prosperującą gałęzią gospodarstwa społecznego, zaś dla Banku Polskiego — skończonym bankrutem.

Dlatego też handel ani się nie cieszy, ani nie smuci z ostatniej obniżki stopy dyskontowej Banku Polskego. Sprawa ta ma z handlem bardzo mało wspólnego, jak wogóle kredyt państwowy z handlem.

SEM.

Uwagi dla rekurujących od wymiaru podatku dochodowego.

Aktualną jest obecnie sprawa odwołań od wymiarów podatku dochodowego. Mimo notorycznego spadku cen, zaniku dochodowości w roku 1932, mimo dowodnie wykazanych deficytów przez wszystkie prawie przedsiębiorstwa, prowadzące księgi handlowe, na ogół wymiary tegoroczne wypadły wysoko, gdyż Władze skarbowe dokładały wszelkich starań, aby nie „spaść" w stosunku do lat ubiegłych, aby utrzymać dotychczasowy poziom wymiarowy.

Rekurent musi w pierwszym rzędzie znać poszczególne części składowe podstaw wymiarowych, aby się skutecznie obronić.

W przeważającej części wypadków, (n p. o ile podatnik nie prowadził prawidłowych ksiąg handlowych), wymiar nastąpił przez przyjęcie za podstawę: 1) obrotu za rok 1932, 2) t. zw. normy przeciętnej dochodowości, 3) zewnętrznych oznak dobrobytu (osławiony art. 64).

Podatnikowi więc służy prawo prosić we właściwym urzędzie skarbowym o udzieleniu mu bądź ustnie, bądź pisemnie tychże podstaw wymiaru. Pisemne wygotowanie podstaw wymiaru (na skutek również pisemnego podania), połączone jest z kosztami stemplowemi zł. 4.40), a to prośba o udzielenie podstaw wymiaru ostemplowaną winna być stemplem za 3 złote (3.30), a na wypis z arkusza wymiarowego dołączony musi być stempel za 1 zł. 11.10).

WZÓR PROŚBY O PODSTAWY WYMIARU:

Do

Urzędu Skarbowego

w . . . . . .

X. Y. w . . . ulica . . .

prosi o udzielenie podstaw wymiaru podatku dochodowego na rok 1933.

Czując się pokrzywdzony dołączonym mi do nakazu płatniczego Nr. kol. rej. szac. wymiarem podatku dochodowego na rok 1933, zamierzam wnieść odwołanie i proszę o udzielenie mi na piśmie podstaw tegoż wymiaru.

W szczególności proszę o wyciąg z arkusza wymiarowego odnośnie.

1) przyjętego za podstawę obrotu za rok 1932 przy podaniu motywów, dla których ewentualnie obrót ten przyjęto przy wymiarze podatku dochodowego wyżej, aniżeli opiewał nakaz płatniczy na podatek obrotowy za rok 1932.

2) wysokości, zastosowanej normy przeciętnej dochodowości;

3) art. 64 — o ile takowy przy wymiarze moim był zastosowany, t. j. o podanie im tych oznak zewnętrznych, które Komisja szczegółowo w swojej uchwale przytoczyła, oraz

4) wszelkie inne podstawy.

Podanie takie przerywa bieg terminu odwołania, t. zn., że czasu, jaki upłynął od dnia wniesienia podania o podstawy wymiaru do daty doręczenia odpowiedzi w formie „wyciągu z arkusza wymiarowego", nie wlicza się 30-dniowego czasokresu, wyznaczonego dla wnoszenia odwołań. Np:. nakaz płatniczy doręczono dnia 10. października 1933 r., prośbę o udzielenie podstaw wniesiono 15. października 1933 r. Po otrzymaniu więc odpowiedzi będzie rekurujący miał jeszcze 25 dni czasu dla wniesienia odwołania.

Rzecz naturalna, że w ramy artykułu ująć można tylko ogólnikowo i tylko te najczęstsze wypadki, gdzie podatnik nie prowadził ksiąg handlowych. Ponieważ, jak to zaznaczyliśmy — głównemi przyczynami nadmierności wymiaru są przyjęcie za podstawę 1) niesłusznej wysokości obrotu, 2) niewłaściwej normy przeciętnej dochodowości i 3) oznak zewnętrznych, przeto rekurent winien w odwołaniu rozprawić się z tymi zarzutami.

Ad 1) podwyższony obrót: Wysokość obrotu za miarodajny rok 1932 jest każdemu znany, gdyż po 15. kwietnia 1933 r. otrzymał nakaz płatniczy. W międzyczasie jednak wielu podatników, którzy rekurowali od tegoż wymiaru, otrzymało t. zw. tymczasowe ograniczenia, t. zn., że Komisja szacunkowa, rozpatrując zarzuty odwołania od podatku przemysłowego we własnym zakresie prowizorycznie ograniczyła pierwotny wymiar, uznając temsamem słuszność zarzutów odwołania. Gdy więc takie prowizoryczne ograniczenie, dokonane przez Władzę, która przedtem wymiaru dokonała, słusznie uważać należy za jej opinję dla Komisji Odwoławczej, przeto tę ograniczoną sumę przyjętego za 1932 roku obrotu uważać należy za miarodajną.

Wielu podatników miało za rok 1932 t. zwane ryczałtowe ustalenie obrotu, które również uchodzić musi za ostateczny wymiar.

Inna wreszcie grupa, t. j. ci, którzy od wymiaru obrotu za 1932 r. albo wogóle odwołania nie wnieśli, albo odwołania te nie zostały w międzyczasie prowizorycznie uwzględnione, uważać musi za obrót podstawowy tę sumę, jaką Komisja Szacunkowa im wymierzyła. Tu dodać należy, że nieprawomocny obrót, t. j. obrót za rok 1932 zaczepiony rekursem, mającym być dopiero w przyszłości przez Komisję Odwoławczą rozstrzygniętym, też już nie jest podstawą nienaruszalną, lecz przeciwnie, rekurujący od podatku dochodowego może i powinien odnośnie przyjętego

obrotu przy wymiarze dochodu, przytoczyć te same argumenty, świadczące o niższym — wedle twierdzenia — obrocie w roku 1932, jakie podniósł w swem odwołaniu od obrotu za 1932 rok. Gdy zaś w międzyczasie, t. zn. między terminem wniesienia odwołania od podatku dochodowego, a terminem rozpatrywania tegoż odwołania przez Komisję Odwławczą, załatwionem zostanie odwołanie od obrotu, to taka decyzja niezawodnie i niechybnie będzie miała bardzo ważki wpływ na wynik rekursu od podatku dochodowego. W zasadzie więc wymierzony, względnie ograniczony obrót za 1932 r. powinien być podstawą dla wypośrodkowania dochodu na rok 1933.

Niestety jednak zasada ta przestrzegana nie bywa, lecz Władza wymiarowa, opierając się na przepisie ustawy, zezwalającym jej na niekrępowanie się ustaleniami obrotu, w całej pełni ze swobody tej korzysta, przyjmując za podstawę w znacznej większości wypadków obroty o wiele wyższe, niż wymierzone. (Błędnie wyraziliśmy się „Władza wymiarowa“, gdyż, jak to wiadomo — n i e Komisja Szacunkowa podstawy te zmienia, lecz czynią to referenci podatkowi, względnie Przewodniczący Komisji, którzy przedkładają akta Komisji Szacnukowej ze swoimi wnioskami w tym kierunku).

Postępowanie takie, t. j. bezzasadne podwyższanie podstawowych obrotów jest niesłuszne, co stwierdził Najwyższy Trybunał Administracyjny wyrokiem z dnia 18. listopada 1932, L. rej. 781/30, orzekając, iż w wypadku, gdy władza wymiarowa do spraw podatku dochodowego pomija ustalenia, przyjęte dla tegoż płatnika i za ten sam okres podatkowy za podstawę do wymiaru podatku przemysłowego winna przytoczyć w akcie dane faktyczne wyjaśniające to pominięcie, a to w celu umożliwienia kontroli N. T. A.

Jak z powyższego orzeczenia i z obszernych jego motywów wynika, wymiary takie, t. j. oparte na sztucznie przyjętych obrotach za rok 1932 są wadliwie dokonane. Rekurent więc winien żądać w Urzędzie Skarbowym wyciągu z protokołu obrad Komisji Szacunkowej względnie stwierdzenia, czy i jakimi szczegółowymi **motywami** poparte jest zawnioskowanie, względnie uchwała podwyższenia obrotu.

2) **Stawka przeciętnej dochodowości**: W Nrze 33 „Przeglądu Kupieckiego“ ogłosiliśmy stawki przeciętnej dochodowości dla okręgu krakowskiej Izby Skarbowej. Z podstaw wymiaru wyniknie, czy i w jakim stopniu respektowane były te orjentacyjne normy urzędowe. Zaznaczamy — co już wielekroć na tem miejscu czyniliśmy — że normy te są tylko orjentacyjne, że Komisji Szacunkowej przysługuje prawo zejść poniżej lub powyżej, w zależności od lokalnych warunków zarobkowych, konjunktury i t. p. — Tak jest w zasadzie. W rzeczywistości jednak normy te, które ustalają Izby Skarbowe w porozumieniu i przy współpracy Izb przemysłowo-handlowych, przy współudziale przedstawicieli sfer gospodarczych oraz członków Komisyj Odwoławczych, uważać należy raczej za najwyższą skalę zarobkowości, możliwą do osiągnięcia. Co więcej, władze podatkowe uważają w ten sposób wypośrodkowany dochód za n e t t o dochód, z którego już nie odliczają szeregu pozycyj z art. 10, t. j. zapłaconych w roku 1932 bezpośrednich podatków państwowych i samorządowych i t. d.

3) **Oznaki zewnętrzne**: Bardzo często Władza wymiarowa posługuje się art. 64, t. j. podwyższa wymiar dochodu w ten sposób, że za podstawę przyjmują „zewnętrzne oznaki, świadczące o wydatkach domowych i osobistych podatnika oraz o jego ogólnem ekonomicznem położeniu“. Na ogół zrozumieć można posiłkowanie się art. 64 w wypadkach, gdy Komisja „uzna dane, jakiemi rozporządza za niedostateczne do obliczenia wysokości dochodu“, a więc w wypadkach, gdy ktoś n. p. nie posiada przedsiębiorstwa handlowego czy innego stałego i uchwytnego źródła dochodów, a wiadomem jest, że dany obywatel faktycznie dochody ma. W tym wypadku zrozumiałem jest oparcie dochodu na zewnętrznych oznakach. Zupełnie jednak inaczej sprawa się przedstawia, gdy Władza z n a źródła dochodów, a więc wie, że dany obywatel posiada tylko takie, a takie źródła n. p. sklep, fabrykę, biuro pośrednictwa i t. p., gdy zna wysokość jego obrotów, a mimo to przyczepi art. 64. Ustawodawca, przewidując możliwości zbyt dowolnego szafowania tym przepisem wyraźnie nałożył obowiązek na Komisję, że „**te oznaki zewnętrzne Komisja powinna szczegółowo przytoczyć w swojej uchwale**“. Gdy więc motywy te będą rekurentowi w chwili sporządzania odwołania znane, będzie mógł odpowiednio do tego się ustosunkować, a więc przytoczyć kontrargumenty, dowody ze świadków i t. d.

ZAWIADOMIENIE O POSIEDZENIU KOMISJI ODWOŁAWCZEJ:

W odwołaniu winien rekurent podnieść wszelkie dowody i zarzuty. Celem udzielenia **wyjaśnień**, ustnego poparcia swego odwołania, może rekurent prosić o zawiadomienie go o posiedzeniu Komisji Odwoławczej. Jest to w wielu wypadkach bardzo ważnem i sfery gospodarcze walczą o utrzymanie tej placówki obrony podatników w związku z projektem nowej ordynacji podatkowej, zamierzającym pozbawić podatników tego prawa. O ile więc podatnik życzy sobie, aby go na Komisję Odwoławczą wezwano, musi o to prosić w samem **odwołaniu**, gdyż późniejsze prośby nie zostaną uwzględnione.

ILE WYNOSI SUMA PODATKOWA?

Zasadnicza kwota podatkowa uwidoczniona jest

na formularzach zeznań. Do tego dochodzi jeszcze **dodatek kryzysowy**, który wynosi:

przy dochodzie rocznym ponad 1.500 do 3.600 zł.: 0.5 procent;

przy dochodzie rocznym ponad 3.600 do 10.000 złotych: 1 procent;

przy dochodzie rocznym ponad 10.000 do 36.000 złotych: 2 procent;

przy dochodzie rocznym ponad 36.000 do 60.000 złotych: 2 i pół procent;

przy dochodzie rocznym ponad 60.000 do 160.000 złotych: 3 procent;

przy dochodzie rocznym ponad 160.000 złotych 4 procent dochodu.

Zwracamy uwagę, że dawniej dochodziło 10 proc. **od sumy podatkowej.**

Obecnie zaś podatek kryzysowy płaci się nie od sumy podatkowej, lecz od sumy d o c h o d u.

A więc n. p. łączny podatek przy ustaleniu dochodu na:

1) 3.100 zł. wynosi zł. 102 plus zł. 15.50 — razem 117.50 złotych;

2) 6.400 zł. wynosi zł. 283 plus zł. 64.—, razem 347 złotych.

Na rzecz „funduszu pracy“ obowiązani są do placenia — w myśl ustawy o funduszu pracy z dnia 16-go marca 1933 r. Dz. U. Nr 22, poz. 163, art. 17 — notarjusze, pisarze hipoteczni i komornicy oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe: lekarze, dentyści, weterynarze, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi, architekci, inżynierzy, technicy i inne samodzielne zajęcia zawodowe, wykaz których ustala w drodze rozporządzeń Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Min. Skarbu i właściwymi ministrami, **wynoszą 1% ich opodatkowanego dochodu z pracy zawodowej.**

Rozporządzenie wykonawcze postanawia w § 7 (Dz. U. Nr 22, poz. 176 z dnia 31 marca 1933 roku): Za podstawę obliczenia wysokości opłat od notarjuszów, pisarzy hipotecznych i komorników oraz od samodzielnych wolnych zajęć zawodowych (art. 17 ust.) służy dochód ustalony — z tytułu spełnienia danej pracy zawodowej — przy obliczaniu ogólnego dochodu dla wymiaru państwowego podatku dochodowego. Zmiany wysokości dochodu z pracy zawodowej pociągają za sobą równoczesną zmianę w wysokości opłaty.

Obliczenie i pobór opłat uskuteczniają urzędy skarbowe, w których okręgu wymierza się państwowy podatek dochodowy, jednocześnie z obliczeniem i poborem właściwego podatku dochodowego.

O wysokości opłaty czyni się wzmiankę na nakazie płatniczym podatku dochodowego. Opłatę należy uiścić do dnia 1. listopada każdego roku podatkowego. W razie doręczenia nakazu płatniczego po dniu 15. października, opłata płatna jest w ciągu 30 dni po dniu doręczenia nakazu płatniczego.

Pierwsze obliczenie opłaty dokonane będzie od dochodu, podlegającego opodatkwaniu w roku podatkowym 1933.

Termin wniesienia odwołania: wynosi dni 30 od daty doręczenia nakazu płatniczego.

PROŚBA O TYMCZASOWE OGRANICZENIE EGZEKUCJI:

W samej treści odwołania lub w odrębnem podaniu może płatnik prosić o tymczasowe ograniczenie, względnie całkowite wstrzymanie egzekucji do czasu załatwienia odwołania przez Komisję Rekursową. Wiadomo bowiem, że w myśl art. 72 ustawy Komisjom Szacunkowym przysługuje prawo rozstrzygania odwołań własną władzą w tych wypadkach, 1) gdy Komisja zgodnie z wnioskiem Przewodniczącego uzna, że odwołania należy w **całej rozciągłości uwzględnić** lub 2) gdy częściowe uwzględnienie odwołania pociąga za sobą obniżenie podatku w kwocie nie przekraczającej 200 złotych.

ŻYDZI! Pamiętajcie o braciach katowanych w piekle hitlerowskiem!

Nowe ustawy.

Ważne rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej ukazały się w ostatnich dniach, na które zwracamy uwagę zainteresowanym.

W Dz. U. z dnia 28. X. br. Nr. 82 ogłoszono zostały rozporządzenia mocą ustawy:

Kodeks zobowiązań. Przepisy wprowadzające kodeks zobowiązań. Kodeks handlowy. Przepisy wprowadzające kodeks handlowy. Prawo o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. W sprawie zmiany Kodeksu Postępowania Cywilnego. O nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu.

Kodeks zobowiązań i kodeks handlowy wchodzą w życie dopiero 1-go lipca 1934 r.

Nowa ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością wchodzi w życie już z dniem 1-go stycznia 1934. Przepisy nowej ustawy o spółkach z ogr. odp. będą miały częściowo również zastosowanie do spółek już zarejestrowanych.

Dz. U. 83 zawiera rozporządzenia w sprawie regulaminu wyborczego do Rad gromadzkich i miejskich m. in. do Rad miejskich woj. krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Dz. U. 84 zawiera m. i. Prawo o notarjacie. Prawo celne. O poborze 10 proc. dodatku do państwowego podatku gruntowego i przemysłowego. O państwowym podatku od uboju. W sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych. O sprzedaży soli. O sprzedaży wyrobów tytoniowych. O zasadach sporządzenia bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych.

Sprawy celne.

UMOWA PREFERENCYJNA Z AUSTRJĄ.

(A. M.) W ramach umowy handlowej z Austrją podpisanej w Wiedniu w listopadzie br. w artykule 9. ust. 5 jest mowa o wyjątkowych cłach wchodowych stosowanych dla towarów pochodzenia austrjac. w przywozie do Polski. Lista „D“ do umowy handlowej obejmuje stawki wyjątkowe, które będą miały zastosowanie wyłącznie dla towarów austrjackich.

Ze względu na to, że państwa z któremi Polska ma zawarte traktaty z klauzulą nawiększego uprzywilejowania (mimo zaleceń konferencji w Stressie) przeciwko umowie proferencyjnej oponowały, termin wejścia w życie tejże ustawy nie jest dotychczas ustalony.

Stawki celne preferencyjne ułożone są na podstawie kontyngentów ustalonych w cetnarach, a przy obuwiu przeliczone na łączną ilość 50.000 par.

W szczególności ustalono następujące kontygenty celne: albumy 1500 q po stawce zł. 16, skóry podeszwowe, pasowe, brandzlowe, 5000 q po zł. 160, **skóry wyprawy mineralnej 140 q po 400 do 550 zł.,** obuwie ze skóry szewro, szewrot itp. 16.000 par po zł. 682 i 943, obuwie lakierowe czarne 12.000 par po 1846 zł., obuwie ze skór zamszowych i wyciskanych 10.000 par po zł. 960 i 3302, obuwie jedwabne 2.000 par po zł. 1486, wyrobów koletniczych 30 q po zł. [illegible] galalitu i itp. materyj 800 q po zł. 50—60, magnezytu 10.000 q po 50 gr. węglanu wapnia i magnezu 3000 q po zł. 5, kredy mielonej szlamowanej 15.000 q po zł. 1.50, farb drukarskich: czarnych 200 q po zł. 50, względnie 125 barwnych 300 q po zł. 125, względnie 210 — stali szlachetnej 6000 q po zł. 12—90; blach i prętów miedzianych 300 q po zł. 42—59; blach i prętów niklowych 300 q po zł. 42—59; blach i prętów mosiężnych i z innych stopów miedzi 1500 q po zł. 42—59; rur miedzianych, niklowych 200 q po zł. 105—160; piecyków do gotowania na nafcie i benzynie 125 q zł. 200—250; lamp i latarni 70 q po zł. 650; łączników do rur żelazn. oraz rur 550 q po zł. 60; zamków, kłódek 1000 q po zł. 100—208; okuć meblowych i budowlanych 400 q po zł. 80 do 600; latarń i lamp z blachy żelaznej oraz spinaczy do skóry łącznie 500 q po zł. 150—260; pilników 400 q po zł. 210—360; narzędzi 680 q od zł. 70—140; naparstków żelaznych 20 q po zł. 80—175, narzędzi pneumatycznych 35 q po zł. 200—550; wind 900 q po zł. 50—70; silników spalinowych 500 q po zł. 64—200; pomp odśrodkowych 250 q po zł. 60—188; armatur 1250 q po zł. 78—400; elekropomp głębinowych 60 q po zł. 1000—1500; silników i maszyn elektrycznych 4750 q po zł. 120—1600; maszyn do spawania elektrycznych 300 q za pozw. Min. Skarbu 10 proc; maszyn rolniczych 2100 q po zł. 40—60; aparatów elektrotechnicznych 800 q po zł. 300—4200; wzgl. za pozw. Min. Skarbu 30 proc. żalazek elektr. 75 q po zł. 400; innych aparatów elektr. do ogrzewania 75 q po zł. 600. lamp katodowych 18 q po zł. 7000; rur izolacyjnych 300 q po zł. 126—210; aparatów radjowych 4000 sztuk po zł. 2400; przyborów do radja 75 q po zł. 1400; pianin, fortepianów i harmonij 70 q po zł. 550, 800 i 370; papieru bez masy drzewnej 8000 q po zł. 35—50; papieru pergaminowego 1000 q po zł. 55, papieru gumowanego lub barwionego na powierzchni 700 q po zł. 90—140; kalki przebitkowej oraz matryc 50 q po zł. 350; szablonów malarskich 30 q po zł. 700, wełny czesanej 10.000 q za pozw. Min. Skarbu 10—15 zł. tkanin ze sztucznego jedwabiu i tkanin pół jedwabnych 50 q po zł. 1500—2000; materjałów dzianych wełnianych 150 q po zł. 1300— 2100; koszul męskich 100 q po zł. 1000; kołnierzy i mankietów 60 q po zł. 750.

PRZEDŁUŻENIE ROZEJMU CELNEGO Z NIEMCAMI.

Jak donoszą dzienniki, przedłużone zostało do 15 listopada br. tymczasowe porozumienie polsko-niemieckie z dnia 14 października 1933 mocą którego Polska zobowiązuje się stosować drugą kolumnę celną (tj. niższą) do towarów niemieckich z wyjątkiem towarów, których osobną listę ogłaszamy.

CŁA MAKSYMALNE PODWYŻSZONO O 200 PROC.

dla przywozu towarów z Niemiec. Rozporządzenie Min. Skarbu z 11 października 1933 w sprawie stosowania ceł maksymalnych (Monitor Polski z 13. X. 1933 Nr. 236, poz. 256) ogłasza listę A) towarów podlegających maksymalnym przywozowym stawkom celnym wyższym o 200 proc. od stawek zawartych w kolumnie 1) taryfy celnej przywozowej.

Lista ta obejmuje ryż, chmiel, jabłka świeże, gruszki, śliwki, wiśnie, czereśnie, inne owoce i jagody, świeże, suszone i niecukrzone, banany, owoce i jagody południowe, mieszanki owoców południowych itd.

Owoce, ich części, jagody, w słonej wodzie, solone, kwaszone, moczone.

Orzechy, kasztany jadalne, migdały, jądra pestek śliwek, moreli, brzoskwiń itd.

Towary objęte p. 74—75.

Kawa, korzenie cykorji, herbata, herva mate, kakao, przyprawy korzenne.

Rośliny żyjące, orzechy kamienne w płytkach, wkrążkach, ryby żywe i nieżywe, śledzie solone. Słonina, smalec, muszle morskie, szpaltowane, szlifowane, polerowane. Kość słoniowa szlifowana, polerowana. Skorupy żółwi w kawałkach, płytkach. Węgiel kamienny, węgiel drzewny, brykiety podpałkowe. Oleina, gliceryna oczyszczona, margaryna, sztuczne tłuszcze jadalne. śledzie, szproty, wędzone, konserwy rybne, kwas solny, cały szereg chemicznych związków. Sukna włościańskie, wełniane i inne tkaniny. Materjały firankowe o wiązaniu koronkowem i inne. Łyżki i widelce i inne. Fajansowe płyty, płytki szkliwione i inne. Rury, kształki do rur itd. Wlewnice żeliwne itd. Rury żelazne, stalowe i inne. Dzwony, wszelkie dzwonki i inne. Okucia budowlane, meblowe i inne. Naparstki z nieszlachetnych metali, haftki, sprzączki, klamerki i inne. Pędnie i inne. Wagi i ich części metalowe i inne. Szczotki z materjałów roślinnych i inne. (Dz. Urzęd. Ministra Skarbu Nr. 28 z dnia 21. X. 1933).

MONOPOL IMPORTU OWOCÓW POŁUDNIOWYCH.

Jak wynika z obwieszczenia ministra skarbu z dnia 9 października 1933 r. (Monitor Polski z dnia 13-go października 1933 r. Nr. 236, poz. 257) w sprawie uzyskania zezwoleń na przywóz za cłem ulgowem owoców południowych, towarów kolonjalnych i olejów roślinnych, pozwolenia tego rodzaju udzielane będą firmom, które wykupiły świadectwa I i II kategorji handlowej, trudniły się w latach 1931 i 1932 importem. Pozatem pozwolenie na przywóz kakao, olejów i bananów mają być udzielane również firmom przemysłowym, sprowadzającym te towary do przetworzenia. Ulga udzielana będzie na warunkach kompensacyjnych. Następne przepisy ograniczają znacznie możność udzielania pozwoleń na przywóz firmom nowopowstałym nawet w tych wypadkach, jeśli wykażą się posiadaniem większych kapitałów. Stwarza to monopol dla istniejących firm importowych.

Firmy, które w latach 1931, 1932 importem owoców lub towarów kolonjalnych nie trudniły się, będą mogły uzyskać pozwolenia na ulgowy przywóz po przedstawieniu opinji Związku Izb Przemysłowo-Handlowych o solidności i zdolności finansowej przedsiębiorstwa.

PROLONGATA ULGOWYCH CEN NA JABŁKA.

Jak podała prasa codzienna został prolongowany do dn. 5 grudnia br. upływający z dniem 31 października termin importu jabłek do Polski według ulgowej taryfy celnej. Przyczyną tego jest nieurodzaj jabłek w Polsce w br.

ZAMIAST KONCESJI REJESTRACJA.

Dz. U. Nr. 84 poz. 615, postanawia w art. 1., że **Państwowy Monopol Spirytusowy** będzie wprowadzał do obrotu monopolowe wyroby wódczane oraz spirytus na cele domowo-lecznicze bądź za pośrednictwem **własnych zakładów, bądź za pośrednictwem osób, z któremi zawrze umowy.**

Sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4 i pół proc. alkoholu odbywa się w trybie zgłoszenia (rejestracji) na warunkach ustalanych przez Ministra Skarbu. Rozporządzenie **o sprzedaży soli postanawia** w poz. 616 art. 2. Sprzedaż soli nie wymaga uzyskiwania zezwolenia władzy skarbowej. Minister Skarbu może o ile chodzi o sprzedaż soli na cele przemysłowe lub hodowlano-rolnicze. ustanawiać w drodze rozporządzeń wyjątki od postanowienia ustępu poprzedniego.

Rozporządzenie o sprzedaży wyrobów tytoniowych, postanawia poz. 617. w art. 2.: Sprzedaż wyrobów tytoniowych nie wymaga, z wyjątkami, o których mowa w art. 3 uzyskiwania zezwolenia. Art. 3-ci brzmi: Nie wolno bez zezwolenia władzy skarbowej:

a) prowadzić ulicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych, a w szczególności sprzedaży w budkach, kioskach itp.

b) sprzedawać wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach dworców kolejowych i autobusowych oraz w innych określanych przez Ministra Skarbu zakładach lub miejscach użytku publicznego.

Zezwolenia na sprzedaż wyrobów tytoniowych, o której mowa w ustępie 1) wyrobami tytoniowemi, o których mowa w rozporządzeniu niniejszem, są wyrobami tytoniowemi, służące do palenia, zażywania lub (żucia) mogą być nadawane wyłącznie tylko inwalidom i wdowom i sierotom po inwalidach oraz w wyjątkowych przypadkach innym szczególnie dla Państwa zasłużonym osobom jako to: uczestnikom walk o niepodległość Państwa, byłym Wojskowym i t. p.

UREGULOWANIE ZAŁATWIANIA PODAŃ O KONCESJE.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik, ustalający termin załatwiania podań o koncesję na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych przez Urzędy Skarbowe, Akcyz i Monopoli Państwowych. Wobec zdarzających się wypadków załatwiania podań ze znacznem opóźnieniem, co odbijało się ujemnie zarówno na interesach monopolu spirytusowego, jak i petentów, Ministerstwo ustaliło na rozstrzyganie podań termin miesięczny. Jednocześnie ustalono termin porozumieia się Urzędu Skarbowego z władzami administracyjnemi, które opinjują podania; postanowiono mianowicie, że brak odpowiedzi w ciągu dwóch tygodni należy traktować jako zgodę władzy administracyjnej na wydanie koncesji.

Kronika.

BANK POLSKI OBNIŻYŁ STOPĘ DYSKONTOWĄ.

Z dniem 25-go października stopa dyskontowa w Banku Polskim wynosić będzie 5 procent zamiast dotychczasowej 6 proc. zaś stopa dla pożyczek zastawnych 6 proc. zamiast dotychczasowej 7 proc.

Bank-Polski pobierał:

28. 4 1924	— 15. 8 1924	12—15%
16. 8 1925	— 27. 11 1924	12—14
28 11 1924	— 11. 8 1925	10—12
12. 8 1925	- 6. 7 1926	12-14
7. 7 1926	— 12. 12 1926	10—12
13. 12 1926	— 10. 2 1927	9·5—11
11. 2 1927	— 10. 3 1927	9—10 5
11. 3 1927	- 12. 5 1927	8·5—10
13. 5 1927	— 14. 10 1927	8—9·5
15. 10 1927	— 18. 4 1929	8—9
16. 4 1929	— 14. 11 1929	9—10
15. 11 1929	— 30. 1 1930	8·5-9·5
31. 1 1930	— 13. 3 1930	8-9
14. 3 1930	— 12 6 1930	7—8
13. 6 1930	— 2. 10 1930	6·5 - 7·5
3. 10 1930	— 21.10 1932	7·5 - 8·2
21. 10 1932	— 20.10 1933	6—7
od 31. 10		5-6%

UCHWAŁY OGÓLNEGO ZEBRANIA CENTRALI DETALICZNYCH: DROBNYCH KUPCÓW W POLSCE.

1) Zebranie protestuje przeciwko projektowi ordynacji podatkowej, który przewiduje szereg utrudnień dla płatników, w pierwszym rzędzie dotyczy to skasowania Komisji Szacunkowych.

2) Zebranie wzywa nowo-wybrane władze do podjęcia kroków w sprawie skasowania przymsowego odpoczynku niedzielnego.

3) Zebranie wzywa nowo-wybrane władze do podjęcia kroków, by godziny handlu całkowicie dostosowane były do potrzeb życiowych.

4) Zebranie najenergiczniej protestuje przeciwko barbarzyńskim metodom stosowanym w Niemczech. Zebranie wzywa wszystkich detalicznych i drobnych kupców do przeprowadzenia bojkotu towarów pochodzenia niemieckiego.

5) Zebranie wzywa wszystkich detalistów i drobnych kupców do wzięcia udziału w zbiórce pieniężnej przeprowadzanej przez Zjednoczony Komitet Antyhitlerowski na rzecz uciekinierów niemieckich.

Nowe zakazy przywozu

Ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów uzupełniające ogłoszoną już poprzednio listę zakazów przywozu. M. in. zakazami przywozu objęta została cała pozycja dotycząca aparatów i przyrządów elektrycznych. Ponadto zakazany dodatkowo jest przywóz niektórych kwasów, oraz cegły i płyt magnetycznych.

Izba P. - H. w Gdyni

Na podstawie rozporządzenia ministra Przemysłu i Handlu zniesiona zostaje z dniem 1-go listopada br. Izba Przem. Handlowa w Bydgoszczy. W związku z tem Izba Przem. Handlowa w Gdyni obejmuje województwo pomorskie, oraz powiaty województwa poznańskiego: bydgoski, inowrocławski, szubiński i wyrzyski.

SPROSTOWANIE:

W Nr. 36 Przeglądu Kupieckiego zamieszczony jest artykuł p.t. „Nowa taryfa celna". Przez omyłkę opuszczono podpis autora, którym jest p. Aleksander Marmor.

Nekrolog:

Z powodu śmierci długoletniego członka Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców błp. Eljasza Horowitza, wyrażamy pozostałej rodzinie szczere współczucie.

Wydział Krakowskiego
Stowawarzyszenia Kupców,

Z rozpatrzonych wyżej przepisów wynika, że:

1) W razie powołania na **ćwiczenia** wojskowe pracownika umysłowego zachowuje on przez 3 miesiące prawo do wynagrodzenia, przyczem **pracodawca może z wynagrodzenia pracownika strącać kwoty,** jakie pracownik otrzyma ze Skarbu Państwa w czasie ćwiczeń wojskowych (art. 19).

2) Niema obowiązku wypłacania wynagrodzenia w razie powołania **robotnika** (nie pracownika umysłowego) w rozumieniu rozporządzenia Prez. Rzeczp. o umowie o pracę pracowników umysłowych na **ćwiczenia** wojskowe.

3) W razie powołania pracownika umysłowego lub robotnika do **czynnej służby wojskowej, niema obowiązku wypłacania za ten czas wynagrodzenia.**

b) **Uprawnienia urlopowe:**

Prawo do urlopów przysługuje pracownikom (robotnikom), o ile ich praca trwa bez przerwy rok w danem przedsiębiorstwie. Pracownik umysłowy uzyskuje prawo do pierwszego urlopu (dwutygodniowego) po półrocznej nieprzerwanej pracy.

Art. 2 ustawy o urlopach w ust. 4 przewiduje, iż nieczynności w zakładzie pracy z powodu powołania pracownika do ćwiczeń wojskowych nie uważa się za przerwę w umowie pracy, pozbawiającą lub ograniczającą prawa pracownika do korzystania z urlopu.

Art. 7 ustawy o urlopach postanawia, iż rozwiązanie umowy o pracę i nawiązanie jej na nowo w ciągu najbliższych trzech miesięcy, nie uważa się za przerwę w umowie pracy, pozbawiającą robotnika prawa do korzystania z urlopu.

Powstaje pytanie, jak należy traktować przerwę w pracy, t. j. nieczynność w zakładach pracy, spowodowaną powołaniem pracownika do czynnej służby wojskowej. Przerwa ta nie jest połączona z rozwiązaniem umowy o pracę, jednakże powoduje nieczynność, trwającą od 5 miesięcy do 2 lat i 3 miesięcy. Przerwa tego rodzaju nie jest przewidziana w ustawie o urlopach (ustawa mówi tylko, że nieczynność w zakładzie pracy w razie powołania na **ćwiczenia** wojskowe nie ogranicza uprawnień urlopowych pracownika). Sądzimy, iż należy wyjść z założenia, iż urlop przysługuje zgodnie z art. 2 ustawy, o ile praca danego pracownika fizycznego trwa bez przerwy rok w danem przedsiębiorstwie (8 dni) lub o ile trwa bez przerwy 3 lata, (15 dni), przyczem przez czas trwania nieprzerwanej pracy należy rozumieć nie trwanie umowy o pracę, lecz **faktyczne wykonywanie** obowiązków, wynikających z umowy o pracę. Wskazuje na to brzmienie ust. 1, 2 i 3 oraz ust. 4 art. 2-go, który mówi tylko o niektórych nieczynnościach w zakładzie pracy (ćwiczenia wojskowe-choroba, nieszczęśliwy wypadek) jako nie mających wpływu na uprawnienia urlopowe pracownika. Wyliczenie to jest wyczerpujące. Wynika stąd, iż inne nieczynności w zakładzie pracy mają wpływ na uprawnienia urlopowe pracownika, a zatem będzie również miał wpływ na te uprawnienia okres nieczynności, związanej ze służbą wojskową (a nie ćwiczeniami).

W chwili powołania pracownika do czynnej służby wojskowej trwają jego uprawnienia urlopowe, nabyte **do tej chwili** i jeżeli te uprawnienia już istnieją, pracodawca winien udzielić pracownikowi urlop na jego żądanie w czasie między chwilą powołania, a rozpoczęciem odbywania służby. Sądzimy, iż jeżeli pracownik nie żądał udzielenia mu urlopu lub też z udzielonego urlopu nie skorzystał, niema tytułu prawnego do żądania ze strony pracownika odszkodowania za niewykorzystany urlop, ani do udzielenia mu tego urlopu po powrocie do pracy, jeżeli okres służby wojskowej kończy się w następnych latach kalendarzowych.

Uwagi powyższe dotyczą przypadków powołania pracownika do **czynnej służby wojskowej.**

Jeżeli natomiast chodzi o ćwiczenia wojskowe, to zgodnie z art. 2, ust. 4 ustawy o urlopach, nieczynności w zakładzie pracy z powodu powołania pracownika do ćwiczeń wojskowych, nie pozbawiają ani nie ograniczają praw pracownika do korzystania z urlopu.

Ustawa o podatku przemysłowym.

ORZECZENIA SĄDU NAJWYŻSZEGO.

WYJAŚNIENIA CO DO OBROTU.

Karze z art. 104 ustawy o państw. podatku przemysłowym ulega nie udzielenie wyjaśnień „co do obrotu" w znaczeniu art. 5 rzeczonej ustawy, nie zaś wyjaśnień dotyczących szczegółów prowadzenia przedsiębiorstwa wogóle. (Orz. 24. II. 1933, II. 2 K. 39/33, Zbiór 1933, poz. 388).

SPOSÓB USTALANIA ILOŚCI ROBOTNIKÓW DLA OZNACZENIA KATEGORJI ŚWIADECTWA PRZEM.

O ilości robotników rozstrzyga ich liczba, dziennie zajęta w przedsiębiorstwie przemysłowem, a nie przeciętna liczba ich w roku. (Orz. 10. I. 1933, II. 4. K. 1028/32, O. S. N. II. poz. 358).

POŁĄCZENIE SKLEPU KOLONJALNEGO I ZAKŁADU RESTAURACYJNEGO.

Sklep kolonjalny i restauracyjny w żadnym wypadku nie mogą stanowić jednego przedsiębiorswa. (Orz. 16. II. 1933, II. 1 K. 37/33, O. S. N. II. poz. 351).

SPRZEDAŻ SZEWCOM SKÓRY.

Szewc jest rzemieślnikiem, lecz jednocześnie może być kupcem w rozumieniu ustawy o podatku przemysłowym, jeżeli obok wyrobu z nabytych skór obuwia trudni się sprzedażą tegoż obuwia. (Orz. 24. II. 1933, II. 2 K. 38/33, O. S. N. II. poz. 352).

ODRĘBNOŚĆ RZEŹNICTWA OD WYROBU MIĘSA.

Ustawa o podatku przemysłowym w znowelizowanem brzmieniu odróżnia rzeźnictwo od wyrobu mięsa, wobec czego trudniący się rzeźnictwem oraz sprzedażą mięsa z wyrębem jest obowiązany do wykupienia dwóch odrębnych świadectw przemysłowych. Art. 14 ust. 3 ustawy o podatku przemysłowym nie odnosi się do sprzedaży mięsa połączonej z wyrębem. (Orz. 17. III. 1933, II. 4 K. 87/33, O. S. N. II. poz. 356).

RÓŻNICA MIĘDZY POJĘCIAMI POKOJU I LOKALU.

Pojęcie pokoju, o którym w przepisach części II. A rozdz. I. kategorja trzecia p. 1. taryfy, nie można utożsamiać z pojęciem lokalu z art. o podatku przemysłowym; pokój, w przeciwieństwie do lokalu, którego istotną cechą jest zwarta całość bez względu na ilość ubikacji, składa się wyłącznie z jednej ubikacji. (Orz. 17. III. 1933, II. 4 K. 57/33, O. S. N. II. poz. 354.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA CZASOWE PROWADZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA BEZ ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO.

Czasowe prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadeswa przemysłowego stanowi przestępstwo z art. 98 ustawy o podatku przemysłowym, a późniejsze nabycie właściwego świadectwa nie uchyla karalności czynu. Prowadzenie przedsiębiorstwa nie jest równoznaczne z dokonywaniem tranzakcyj. (Orz. 13. III. 1933, II. 1 K. 86/33, O. S. N. II. poz. 347).

SPRZEDAŻ TOWARU NA RACHUNEK ZAGRANICZNEJ FIRMY.

Sprzedaż towaru na rachunek zagranicznej firmy, nie opłacającej w Polsce podatku przemysłowego, nie wyklucza znamion komisowej sprzedaży w rozumieniu postanowień art. 5, poz. 5 ustawy o podatku przemysłowym i nie powoduje obowiązku wykupna osobnego świadectwa przemysłowego od sprzedaży towarów powyższej kategorji. (Orz. 19. XII. 1932, II. 3 K. 1012/32, O. S. N. II. poz. 339).

PRZEDSIĘBIORSTWA AUTOBUSOWE.

Przedsiębiorca posiadający dwa autobusy, z których drugi jest zapasowym, używanym w czasie zepsucia się pierwszego, powinien wykupić świadectwo przemysłowe II. kategorji. (Orz. 16. V. 1933, 3. K. 315/33, O. S. P. XII. poz. 334).

ODPOWIEDZIALNOŚĆ WSPÓŁWŁAŚCICIELI PRZEDSIĘBIORSTWA.

W razie prowadzenia przedsiębiorstwa przez więcej osób, każda z nich odpowiada za wykupienie właściwego świadestwa przemysłowego, przyczem fakt, iż spólnicy poruczyli jednemu wykupienie świadectwa i że dany spólnik dokonania tego podjął się, sam przez się innych spólników od tej odpowiedzialności nie zwalnia. (Orz. 10. IV. 1933, 2 K. 169/33, O. S. P., poz. 289).

ULGI PRZY TRANSAKCJACH MAKIEM I GORCZYCĄ.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 13 sierpnia 1933 r. wyjaśniło, iż mak i gorczyca należą do ziemiopłodów w rozumieniu art. 3 p. 14 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, a więc transakcje kupna-sprzedaży, dokonywane niemi na giełdach krajowych a udowodnione prawidłowemi księgami handlowemi i kartami umów giełdowych, spisanemi przez przysięgłych maklerów — są wolne od podatku od obrotu.

PRAWO WEKSLOWE.

W sprawie weksłu okazało się, że powód na którego zlecenie został wystawiony weksel, nie jest pierwszym żyrantem wekslu, natomiast pierwsze żyro jest położone przez pozwanego, a dalsze dopiero żyro przez powoda. Pozwany, który jak powiedzian, pierwszy położył podpis na pierwszej stronie wekslu, jest jednocześnie wystawcą wekslu. Sąd Okręgowy w Krakowie uwzględnił zarzut pozwanego, że powód nie ma legitymacji do wytoczenia skargi weskowej. Sąd Najwyższy uznał, że okoliczność, że na odwrotnej stronie wekslu znajduje się podpis najprzód pozwanego, a następnie powoda, jest z tej przyczyny bez znaczenia, gdyż porpis pozwanego nie będącego remitentem nie ma charakteru indosu, nie oznacza więc przeniesienia wekslu z powoda na inną osobę i nie odbiera powodowi charakteru posiadacza wekslu: jeżeli nawet sfałszowanie podpisu na wekslu nie uchyla ważności innych podpisów, to tembardziej nie uchyla tej ważności zamieszczenie na odwrotnej stronie wekslu podpisu niewłaściwego. (Zb. Urzęd. Nr. 118, 1933).

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter.

Redaktor odpow. Samuel Kurzman

Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12